

Μ. ΤΕΤΑΡΤΗ (πρωῖ). Ἑσπερινὸς καὶ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων ...ὁ α΄ χορὸς

Στίχ. Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου, τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου. **Στιχηρὰ Ἰδιόμελα Ἦχος α΄**
Σὲ τὸν τῆς Παρθένου Υἱόν, Πόρνη ἐπιγνοῦσα Θεὸν ἔλεγεν, ἐν κλαυθμῷ δυσωποῦσα, ὡς δακρύων ἄξια πράξασα. Διάλυσον τὸ χρέος, ὡς κάγῳ τοὺς πλοκάμους, ἀγάπησον φιλοῦσαν, τὴν δικαίως μισουμένην, καὶ πλησίον τελωνῶν σε κηρύξω, Εὐεργέτα φιλάνθρωπε.

ὁ β΄ χορὸς, Στίχ. Ἐμὲ ὑπομενοῦσι δίκαιοι, ἕως οὐ ἂνταποδῶς μοι.

Τὸ πολυτίμητον μύρον, ἡ Πόρνη ἔμιξε μετὰ δακρύων, καὶ ἐξέχεεν εἰς τοὺς ἀχράντους πόδας σου, καταφιλοῦσα ἐκείνην εὐθὺς ἐδικαίωσας, ἡμῖν δὲ συγχώρησιν δώρησαι, ὁ παθὼν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σῶσον ἡμᾶς.

ὁ α΄ χορὸς, Στίχ. Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε, Κύριε εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου.

Ὅτε ἡ ἀμαρτωλὸς, προσέφερε τὸ μύρον, τότε ὁ μαθητῆς, συνεφώνει τοῖς παρανόμοις, ἡ μὲν ἔχαιρε κενοῦσα τὸ πολύτιμον, ὁ δὲ ἔσπευδε πωλῆσαι τὸν ἀτίμητον, αὕτη τὸν Δεσπότην ἐπεγίνωσκεν, οὗτος τοῦ Δεσπότης ἐχωρίζετο, αὕτη ἠλευθεροῦτο, καὶ ὁ Ἰούδας δοῦλος ἐγεγόνει τοῦ ἐχθροῦ, δεινὸν ἡ ῥαθυμία! μεγάλη ἡ μετάνοια! ἦν μοι δώρησαι Σωτήρ, ὁ παθὼν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σῶσον ἡμᾶς.

ὁ β΄ χορὸς, Στίχ. Γενηθήτω τὰ ὦτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου.

Ὡ τῆς Ἰούδα ἀθλιότητος! ἐθεώρει τὴν Πόρνην φιλοῦσαν τὰ ἴχνη, καὶ ἐσκέπτετο δόλῳ, τῆς προδοσίας τὸ φίλημα, ἐκείνη τοὺς πλοκάμους διέλυσε, καὶ οὗτος τῷ θυμῷ ἐδεσμεῖτο, φέρων ἀντὶ μύρου, τὴν δυσώδη κακίαν, φθόνος γὰρ οὐκ οἶδε, προτιμᾶν τὸ συμφέρον. Ὡ τῆς Ἰούδα ἀθλιότητος! ἀφ' ἧς ῥῦσαι ὁ Θεὸς τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ὁ α΄ χορὸς, Ἦχος β΄ , Στίχ. Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης, Κύριε, Κύριε τίς ὑποστήσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἰλασμός ἐστιν.

Ἡ ἀμαρτωλὸς ἔδραμε πρὸς τὸ μύρον πριάσασθαι, πολύτιμον μύρον, τοῦ μυρίσαι τὸν εὐεργέτην, καὶ τῷ μυρεψῷ ἐβόα. Δὸς μοι τὸ μύρον, ἵνα ἀλείψω κάγῳ τὸν ἐξαλείψαντά μου πάσας τὰς ἀμαρτίας.

ὁ β΄ χορὸς, Ἦχος πλ. β΄, Στίχ. Ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὑπέμεινά σε, Κύριε, ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου, ἥλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἡ βεβυθισμένη τῇ ἀμαρτίᾳ, εὗρέ σε λιμένα τῆς σωτηρίας, καὶ μύρον σὺν δάκρυσιν κενοῦσά σοι ἐβόα. Ἴδε ὁ τῶν ἀμαρτανόντων τὴν μετάνοιαν φέρων, ἀλλὰ Δέσποτα διάσωσόν με, ἐκ τοῦ κλύδωνος τῆς ἀμαρτίας, διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

ὁ α΄ χορὸς, Ἦχος ὁ αὐτὸς, Στίχ. Ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός, ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας, ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον.

Σήμερον ὁ Χριστὸς, παραγίνεται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, καὶ γυνὴ ἀμαρτωλὸς προσελθοῦσα, τοῖς ποσὶν ἐκυλινδοῦτο βοῶσα. Ἴδε τὴν βεβυθισμένην τῇ ἀμαρτίᾳ, τὴν ἀπηλπισμένην διὰ τὰς πράξεις, τὴν μὴ βδελυχθεῖσαν παρὰ τῆς σῆς ἀγαθότητος, καὶ δὸς μοι Κύριε, τὴν ἄφεσιν τῶν κακῶν, καὶ σῶσόν με.

ὁ β΄ χορὸς , Στίχ. Ὅτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεος καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις' καὶ αὐτὸς λυτρῶσεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

Ἦπλωσεν ἡ Πόρνη, τὰς τρίχας σοὶ τῷ Δεσπότη, ἥπλωσεν Ἰούδας, τὰς χεῖρας τοῖς παρανόμοις, ἡ μὲν, λαβεῖν τὴν ἄφεσιν, ὁ δέ, λαβεῖν ἀργύρια. Διό σοι βοῶμεν, τῷ πραθέντι καὶ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς, Κύριε δόξα σοι.

ὁ α΄ χορὸς, Στίχ. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

Προσῆλθε γυνὴ δυσώδης καὶ βεβορβορωμένη, δάκρυα προχέουσα ποσί σου Σωτήρ, τὸ Πάθος καταγγέλλουσα. Πῶς ἀτενίσω σοι τῷ Δεσπότη; αὐτὸς γὰρ ἐλήλυθας, σῶσαι πόρνην, ἐκ βυθοῦ θανοῦσάν με ἀνάστησον, ὁ τὸν Λάζαρον ἐγείρας, ἐκ τάφου τετραήμερον, δέξαι μὲ τὴν τάλαιναν, Κύριε καὶ σῶσόν με

ὁ β΄ χορὸς, Στίχ. Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Ἡ ἀπεγνωσμένη διὰ τὸν βίον, καὶ ἐπεγνωσμένη διὰ τὸν τρόπον, τὸ μύρον βαστάζουσα, προσῆλθέ σοι βοῶσα. Μὴ με τὴν πόρνην ἀπορρίψης, ὁ τεχθεὶς ἐκ Παρθένου, μὴ μου τὰ δάκρυα παρίδης, ἡ χαρὰ τῶν Ἀγγέλων, ἀλλὰ δέξαι με μετανοοῦσαν, ἦν οὐκ ἀπώσω ἀμαρτάνουσαν Κύριε, διὰ τὸ μέγα σου ἔλεος.

ὁ α΄ χορὸς , Ἦχος πλ.δ΄ , Δόξα Πατρί... ὁ β΄ χορὸς, Καὶ νῦν... ὁ α΄ χορὸς , Ποίημα Κασσιανῆς Μοναχῆς

Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή, τὴν σὴν αἰσθομένη θεότητα, μυροφόρου ἀναλαβοῦσα τάξιν, ὀδυρομένη μύρα σοι, πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ κομίζει. Οἷμοι! λέγουσα, ὅτι νύξ μοι, ὑπάρχει, οἶστρος ἀκολασίας, ζοφώδης τε καὶ ἀσέληνος, ἔρωσ τῆς ἀμαρτίας. Δέξαι μου τὰς πηγὰς τῶν δακρύων, ὁ νεφέλαις διεξάγων τῆς θαλάσσης τὸ ὕδωρ, κάμφθητί μοι πρὸς τοὺς στεναγμοὺς τῆς καρδίας, ὁ κλίνας τοὺς οὐρανοὺς, τῇ ἀφάτῳ σου κενώσει, καταφιλήσω τοὺς ἀχράντους σου πόδας, ἀποσμήξω τούτους δὲ πάλιν, τοῖς τῆς κεφαλῆς μου βοστρύχοις, ὧν ἐν τῷ παραδείσῳ Εὐὰ τὸ δειλινόν, κρότον τοῖς ὤσιν ἠκηθεῖσα, τῷ φόβῳ ἐκρύβη. Ἀμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων σου ἀβύσσους, τίς ἐξικνιάσει ψυχοσῶστα Σωτήρ μου; Μὴ με τὴν σὴν

δοῦλην παρίδης, ὁ ἀμέτρητον ἔχων τὸ ἔλεος.

Ψαλλομένου τοῦ Δοξαστικοῦ, ἀνοίγονται τὰ Βημόθυρα καὶ ἐξέρχονται τῆς βορείου Πύλης ὁ Διάκονος καὶ ὁ Ἱερεὺς (ἢ ὁ μόνος ὁ Ἱερεὺς), μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ προηγουμένου λαμπαδούχου γίνεται ἡ μικρὰ Εἵσοδος. ΕἵσοδοςΔιάκονος: Σοφία Ὁρθοί !Ὁ Προεστὼς ἢ ὁ Ἀναγνώστης (χῦμα):

Φῶς ἱλαρὸν ἀγίας δόξης, ἀθανάτου Πατρός, οὐρανίου, ἀγίου, μάκαρος, Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ἡλίου δύσιν, ἰδόντες φῶς ἐσπερινόν, ὑμνοῦμεν Πατέρα, Υἱόν, καὶ ἅγιον Πνεῦμα Θεόν. Ἄξιόν σε ἐν πᾶσι καιροῖς, ὑμνεῖσθαι φωναῖς αἰσίαις, Υἱὲ Θεοῦ, ζῶην ὁ διδούς, Διὸ ὁ κόσμος σὲ δοξάζει.

ὁ Διάκονος: Ἑσπέρας. Ὁ Προεστὼς ἢ ὁ Ἀναγνώστης:

Προκείμενον Ἦχος δ' Ψαλμὸς ρλε'(135), Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. **Στίχ.** Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τῶν Θεῶν. **Διάκονος Σοφία. Τῆς Ἐξόδου τὸ Ἀνάγνωσμα. Διάκονος Πρόσχωμεν. (Κεφ. Β΄, 11-23)**

Ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πολλαῖς ἐκείναις, μέγας γενόμενος Μωϋσῆς, ἐξῆλθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. Κατανοήσας δὲ τὸν πόνον αὐτῶν, ὁρᾷ ἄνθρωπον Αἰγύπτιον, τύπτοντα τινὰ Ἑβραῖον, τῶν ἐαυτοῦ ἀδελφῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. Περιβλεψάμενος δὲ ᾧδε καὶ ᾧδε, οὐχ ὁρᾷ οὐδένα' καὶ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον, ἔκρυψεν αὐτὸν ἐν τῇ ἄμμῳ. Ἐξελθὼν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, ὁρᾷ δύο ἄνδρας Ἑβραίους, διαπληκτιζομένους, καὶ λέγει τῷ ἀδικοῦντι. Διατὶ σὺ τύπτεις τὸν πλησίον; Ὁ δὲ εἶπε. Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς; μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνείλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον; Ἐφοβήθη δὲ Μωϋσῆς, καὶ εἶπεν' Εἰ οὕτως ἐμφανὲς γέγονε τὸ ῥῆμα τοῦτο! Ἦκουσε δὲ Φαραὼ τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἐζήτει ἀνελεῖν τὸν Μωϋσῆν. Ἀνεχώρησε δὲ Μωϋσῆς ἀπὸ προσώπου Φαραῶ, καὶ ᾤκησεν ἐν γῇ Μαδιάμ, ἐλθὼν δὲ εἰς γῆν Μαδιάμ, ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ φρέατος. Τῷ δὲ Ἱερεῖ Μαδιάμ ἦσαν ἐπτὰ θυγατέρες, ποιμαίνουσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰωθῶρ, παραγενόμεναι δὲ ἦντλουν, ἕως ἔπλησαν τὰς δεξαμενάς, ποτίσαι τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς αὐτῶν Ἰωθῶρ. Παραγενόμενοι δὲ οἱ ποιμένες, ἐξέβαλον αὐτάς. Ἀναστὰς δὲ Μωϋσῆς ἐρρύσατο αὐτάς, καὶ ἦντλησεν αὐταῖς, καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα αὐτῶν. Παρεγένοντο δὲ πρὸς Ῥαγουὴλ τὸν πατέρα αὐτῶν, ὁ δὲ εἶπεν αὐταῖς' Τί ὅτι ἐταχύνετε τοῦ παραγενέσθαι σήμερον; Αἱ δὲ εἶπον. Ἄνθρωπος Αἰγύπτιος ἐρρύσατο ἡμᾶς

ἀπὸ τῶν ποιμένων, καὶ ἦντλησεν ἡμῖν, καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα ἡμῶν, ὃ δὲ εἶπε ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ. Καὶ ποῦ ἔστι; καὶ ἵνα τί οὕτω καταλελοίπατε τὸν ἄνθρωπον; καλέσατε οὖν αὐτόν, ὅπως φάγη ἄρτον. Κατωκίσθη δὲ Μωϋσῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ ἐξέδοτο Σεπφώραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μωϋσῇ γυναῖκα. Ἐν γαστρὶ δὲ λαβοῦσα ἡ γυνή, ἔτεκεν υἱόν, καὶ ἐπωνόμασε Μωϋσῆς τὸ ὄνομα αὐτοῦ Γηρσέμ, λέγων. Ὅτι πάροικός εἰμι ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. Ἔτι δὲ συλλαβοῦσα, ἔτεκεν υἱὸν δεύτερον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἑλιέζερ, λέγων. Ὁ γὰρ Θεὸς τοῦ Πατρός μου βοηθός μου, καὶ ἐρρύσατό με ἐκ χειρὸς Φαραῶ.

Προκείμενον Ἦχος δ' Ψαλμὸς ρλζ'(137). Κύριε, τὸ ἔλεός σου εἰς τὸν αἰῶνα, τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρίδης. **Στίχ.** Ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου. **ὁ Ἀναγνώστης. Κέλευσον!**

Ὁ ἱερεὺς κρατῶν λαμπάδα ἀνημμένην καὶ θυμιατὸν ἐξηρτημένον, ἵσταται ἔμπροσθεν τῆς Ἀγίας Τραπέζης καὶ σφραγίζων διὰ τῆς λαμπάδος σταυροειδῶς, ἐκφωνεῖ: Σοφία, Ὅρθοί. Εἶτα ὁ Ἱερεὺς, στρεφόμενος πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἱστάμενος ἐπὶ τῆς Ὡραίας Πύλης, ἐκφωνεῖ: + Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι. Καὶ εὐλογῶν διὰ τῆς λαμπάδος σταυροειδῶς, ἐπανέρχεται ἐν τῷ Ἱερῷ. Εἶτα ὁ Προεστὼς ἢ ὁ Ἀναγνώστης: Ἰὼβ τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. Β', 1-10), Διάκονος Σοφία. Πρόσχωμεν

Ἐγένετο δὲ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, καὶ ἦλθον οἱ Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ παραστήναι ἐναντίον τοῦ Κυρίου, καὶ ὁ Διάβολος ἦλθεν ἐν μέσῳ αὐτῶν, παραστήναι ἐναντίον τοῦ Κυρίου. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Διαβόλῳ. Πόθεν σὺ ἔρχη; εἶπε δὲ ὁ Διάβολος ἐναντίον Κυρίου. Διαπορευθεὶς τὴν ὑπ' οὐρανόν, καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν σύμπασαν, πάρειμι. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς τὸν Διάβολον. Προσέσχες τὸν θεράποντά μου Ἰὼβ, ὅτι οὐκ ἔστι κατ' αὐτόν, τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ἄνθρωπος ὅμοιος αὐτῷ, ἄκακος, ἀληθινός, ἄμεμπτος, θεοσεβής, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς κακοῦ; ἔτι δὲ ἔχεται ἀκακίας, σὺ δὲ εἶπας, τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ διακενῆς ἀπολέσαι. Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Διάβολος, εἶπε τῷ Κυρίῳ. Δέρμα ὑπὲρ δέρματος, καὶ πάντα ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπῳ, ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκτίσει, οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ ἀποστείλας τὴν χειρά σου, ἅψαι τῶν ὀστῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ, ἢ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσῃ. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος τῷ Διαβόλῳ. Ἰδοὺ παραδίδωμί σοι αὐτόν, μόνον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διαφύλαξον. Καὶ ἐξήλθεν ὁ Διάβολος ἀπὸ προσώπου Κυρίου, καὶ ἔπαισε τὸν Ἰὼβ ἔλκει πονηρῷ ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς. Καὶ ἔλαβεν ἑαυτῷ ὄστρακον, ἵνα τὸν ἰχώρα ξύη, καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κοπρίας, ἔξω τῆς πόλεως. Χρόνου δὲ πολλοῦ προβεβηκότος, εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. Μέχρι τίνος καρτερήσει λέγων Ἰδοὺ

ἀναμένω χρόνον ἔτι μικρόν, προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου; ἰδοὺ γὰρ ἠφάνισταί σου τὸ μνημόσυνον ἀπὸ τῆς γῆς, υἱοὶ καὶ θυγατέρες, ἐμῆς κοιλίας ὠδίνες καὶ πόνοι, οὓς εἰς τὸ κενὸν ἐκοπίασα μετὰ μόχθων, σὺ δὲ αὐτὸς ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων κάθησαι, διανυκτερεύων αἶθριος, κἀγὼ πλανήτις καὶ λάτρις, τόπον ἐκ τόπου περιερχομένη, καὶ οἰκίαν ἐξ οἰκίας, προσδεχομένη τὸν ἥλιον πότε δύσεται, ἵνα ἀναπαύσωμαι τῶν μόχθων μου, καὶ τῶν ὁδυνῶν, αἱ με νῦν συνέχουσιν, ἀλλὰ εἰπὸν τι ῥῆμα πρὸς Κύριον, καὶ τελεύτα, ὃ δὲ ἐμβλέψας αὐτῇ, εἶπεν Ἰνα τί, ὥσπερ μία τῶν ἀφρόνων γυναικῶν ἐλάλησας οὕτως; εἰ τὰ καλὰ ἐδεξάμεθα ἐκ χειρὸς Κυρίου, τὰ κακὰ οὐχ ὑποίσωμεν; Ἐν τούτοις πᾶσι τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ, οὐδὲν ἤμαρτεν ἰὼβ τοῖς χεῖλεσιν **ἐναντίον τοῦ Θεοῦ.**

(Κατευθυνθήτω...)

π. Γ. Θ. <https://www.youtube.com/user/KERMENI> (βλέπε στις πληροφορίες: τα αρχεία μου -για δωρεάν κατέβασμα-, μπλογκ, φέισμπουκ)

ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ. Το Τροπάριο της Κασσιανής

Το βράδυ της Μεγάλης Τρίτης, ψάλλεται στις Εκκλησίες ο ὁρθρος της Μεγάλης Τετάρτης. Το τελευταῖο τροπάριο στην ακολουθία εἶναι αὐτό της ευσεβούς και λογίας ποιητρίας του Βυζαντίου, Κασσιανής.

Απὸ τον βυζαντινὸ χρονογράφο Συμεὼν Μάγιστρο (990 μ.Χ) μαθαίνουμε ὅτι ἡ Ευφροσύνη, μητέρα του αυτοκράτορα Θεόφιλου και κόρη του Κωνσταντίνου του ΣΤ΄, στην προσπάθειά της να παντρέψη το γιο της, το ἔτος 830μ.Χ, διοργάνωσε στην μεγαλόπρεπη αἰθουσα Τρικλίνιο των ανακτόρων της Κωνσταντινούπολης, μεγάλη σύναξη ἀπὸ τις πιο ὁμορφες κοπέλες της Αυτοκρατορίας. Η προσέλευση υπήρξε μεγάλη ἀπὸ «καλλίστας παρθένους». Κι ὅταν παρατάχθηκαν στη σειρά, καθισμένες πάνω σε πολυτελὴ ἀνάκλιντρα, ο αυτοκράτορας Θεόφιλος περιήλθε μπροστά τους να διαλέξη την μέλλουσα σύζυγό του και αυτοκράτειρα, δίνοντας σε ὅποια διάλεγε ἓνα χρυσὸ μήλο.

Η ομορφότερη ἦταν ἡ Κασσιανή, που ἡ ομορφιά της θάμπωσε το νεαρό Θεόφιλο και σ΄ αὐτὴν ἐπρόκειτο να δώση το μήλο, σύμβολο της προτίμησής του. Θέλοντας ὁμως να διαπιστώση αν και ἡ ἐξυπνάδα της ἦταν ἀνάλογη με την ομορφιά της, της εἶπε: «Ὡς ἀρα δια γυναικὸς ἐρρῦη τα φαύλα» («Ἀπὸ τη γυναῖκα ξεκινοῦν τα κακά πράγματα»), υπονοώντας την Εὐα. Η Κασσιανὴ ὁμως δεν ξαφνιάστηκε και θέλοντας να δείξη και την ἐξυπνάδα της ἀπάντησε: «Ἀλλὰ και δια γυναικὸς πηγάζει τα κρεῖττονα» («Και ἀπὸ τη γυναῖκα πηγάζουν τα καλύτερα, τα ευγενέστερα»), υπονοώντας την Παναγία, που ἔφερε στον κόσμο το μεγαλύτερο αγαθό.

Αὐτὴ ὁμως ἡ πράγματι ἐξυπνη ἀπάντηση χαρακτηρίσθηκε ἀπὸ τον

Θεόφιλο ὅτι περιεῖχε και κάποια προπέτεια και επιπολαιότητα, ὁπότε ἔδωσε το μήλο στην ἐπίσης ωραία, ἀλλὰ και σεμνή Θεοδώρα.

Η Κασσιανὴ ἀπογοητεύθηκε ἀπὸ την ἀποτυχία της και πήρε την ἀπόφαση να ἀποτραβηχτὴ ἀπὸ τον κόσμο και να μονάση. Ἐκτισε με δικά της χρήματα ἓνα μοναστήρι, που πήρε ἀργότερα το ὄνομά της, ντύθηκε το μοναχικὸ σχῆμα και ἀφιερώθηκε στη λατρεία του Χριστοῦ και στην ποίηση, συνδυάζοντας ἔτσι τη βαθειὰ ευσέβεια και την κλίση της στα γράμματα. Λέγεται μάλιστα ὅτι μετὰ την ἀποτυχία της εἶπε: «Ἐπειδὴ δεν ἐγίνα βασίλισσα του προσκαίρου τούτου κόσμου, θα γίνω υπήκοος της αἰωνίας Βασιλείας του Χριστοῦ».

Εκεῖ στο μοναστήρι ἐκδηλώθηκε και το ἔμφυτο καλλιτεχνικὸ της ταλέντο και το βαθύ θρησκευτικὸ της συναίσθημα συνθέτοντας ἐκκλησιαστικούς ὕμνους, τροπάρια, ἰδιόμελα. Εκεῖ στην ἡσυχη και υποβλητικὴ ατμόσφαιρα του μοναστηριοῦ συνέθεσε και το περίφημο ἰδιόμελο «Τροπάριο της Κασσιανῆς» ἀπὸ το ὄνομά της, που ἀργότερα ἡ Ὁρθόδοξη Εκκλησία το καθιέρωσε ως Δοξαστικὸ των Αποστίχων του Ὁρθρου της Μεγάλης Τετάρτης.

Φαίνεται καθαρά ὅτι ἡ Κασσιανὴ ἐμπνεύστηκε το ἰδιόμελο αὐτὸ τροπάριο ἀπὸ τα λόγια των Ευαγγελιστῶν, που δεν αναφέρονται στη Μαρία τη Μαγδαληνή, ὅπως πολλοὶ πιστεύουν, ἀλλὰ στην ἀνώνυμη αμαρτωλὴ γυναῖκα, τη μοιχαλίδα, που ο Χριστὸς ἔσωσε ἀπὸ βέβαιο λιθοβολισμό του ἑξαλλου πλήθους των Φαρισαίων για το ηθικὸ της παράπτωμα, με ἐκεῖνα τα λόγια Του: «Ὁ ἀναμάρτητος πρῶτος τον λίθον βαλέτω ἐπ΄ αὐτήν». Και ὅταν ἀργότερα ο Ἰησοὺς βρέθηκε στο σπῖτι του Σίμωνα του Φαρισαίου του λεπροῦ, ἡ αμαρτωλὴ ἐκείνη γυναῖκα αἰσθάνεται την ἀνάγκη να πάη να ἐκφράση την ευγνωμοσύνη και ἀφοσίωσή της στον Σωτῆρα Χριστό. Αγοράζει ἀρώματα, ντύνεται ταπεινά και σεμνά και ταπεινωμένη και συντετριμμένη, με δάκρυα στα μάτια, ἔρχεται και πλένει τα πόδια του Ἰησοῦ και τα σκουπίζει με τα ξέπλεκα μαλλιά της. Τα δάκρυά της ἐκεῖνα ἦταν δάκρυα ἐλέους και συντριβῆς και κλαίει με πάθος να την ευσπλαχνιστὴ ο Θεὸς της ἀγάπης και της συγχώρεσης.

Και την πληγωμένη και πονεμένη καρδιά της Κασσιανῆς δεν ἦταν δυνατόν να μην ἀγγίξη ο κραδασμὸς ἐκείνης της αμαρτωλῆς γυναίκας. Και διατυπώνει στο ἀριστουργηματικὸ ἐκεῖνο τροπάριο, που φέρει το ὄνομά της, με λυρική ἔξαρση και υποβλητικότητα τον δικὸ της ψυχικὸ κραδασμό.

Η Ὁρθόδοξος Εκκλησία εορτάζει τη μνήμη της Οσίας Κασσιανῆς στις 7 Σεπτεμβρίου.

<http://www.saint.gr/5/texts.aspx>